

KIVIJÄRVEN KUNTA

Esityslista

Kunnanhallitus	
Kokousnumero	11 / 2025
Aika	05.11.2025 klo 17.00 -
Paikka	Valtuustosali

ASIA LIITE

- § 144 KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
- § 145 PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN
- § 146 VUODEN 2026 KIINTEISTÖVEROPROSENTIT
- § 147 KUNNAN VUODEN 2026 TULOVEROPROSENTTI
- § 148 59 VUODEN 2026 TALOUSARVIO JA TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2027 – 2028/ LAADINTAOHJEET
- § 149 60 KESKI-SUOMEN KUNTIEN, KESKI-SUOMEN LIITON JA KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUEEN STRATEGINEN YHTEISTYÖSOPIMUS 1.1.2026 ALKAEN
- § 150 LAUTAKUNTIEN PÖYTÄKIRJAT
- § 151 61, 62 KIVIJÄRVEN KUNNAN LAUSUNTO VOLKKILANKANKAAN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAN HYVÄKSYMISPÄÄTÖKSESTÄ JÄTETTYIHIN VALITUKSIIN
- § 152 63 KIVIJÄRVEN KUNNAN LAUSUNTO KUNNANHALLITUKSEN PÄÄTÖKSEEN 116/2025 KOSKIEN TUULIVOIMA-ALUEEN MELUALUEEN VASTUUSOPIMUSTA

Pöytäkirja on nähtävillä:

Kunnanvirastolla 10.11.2025 klo 9.00 – 15.00

MERK.

Anni Riihimäki

Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Kivijärvellä ____/____

Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja

KIVIJÄRVEN KUNTA KOKOUSKUTSU / ASIALISTA
Kunnanhallitus
05.11.2025 klo 17.00 -
Valtuustosali

Nro
11/ 2025

KOKOUSAIKA	05.11.2025 klo 17.00 -	
KOKOUSAIKKA	Valtuustosali	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	Hautanen Maire, 1vpj. Hakkarainen Olavi Kainulainen Aimo Kinnunen Tomi Leppänen Sonja, 2 vpj Riihimäki Anni, pj Tobiasson Eeva-Liisa	Leppänen Aune Ruusuvirta Lauri Hertteli Markku Henri Kotilainen Piispanen Hanne-Mari Sarèn Riitta Tobiasson Heikki
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Leppänen Erkki, kunnanvaltuuston puheenjohtaja Sarèn Riitta , kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Holm Kari , kunnanvaltuuston 2. varapuheenjohtaja ----- Helppikangas Pekka, kunnanjohtaja, esittelijä/pöytäkirjanpitäjä	
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	§ 144	
ASIAT	§ 146 -	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA	§ 145	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Anni Riihimäki	Pöytäkirjanpitäjä Pekka Helppikangas
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on varustettu nimikirjaimillamme.	Tarkastusaika Kunnanvirastolla 07.11.2025 Allekirjoitukset Aimo Kainulainen Tomi Kinnunen	

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	--

KIVIJÄRVEN KUNTA KOKOUSHUTSU / ASIALISTA
Kunnanhallitus 05.11.2025 klo 17.00 -
Valtuustosali

Nro
11/ 2025

PÖYTÄKIIRÄ JULKAISTAA NÄHTÄVILLE KUNNAN VERKKOSIVUILLE PÖYTÄKIIRJÄN TARKASTUKSEN JÄLKEEN	Paikka ja päivämäärä	
	10.11.2025 – 01.12.2025	
	Virka-asema	Allekirjoitus
	Kunnanjohtaja	

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____
	Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja

Valtuustosali**KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS****Khall § 144**
05.11.2025

Kivijärven kunnan hallintosäännön § 80 mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta.

Hallintosäännön § 82 mukaan: Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

Kivijärven kunnan hallintosäännön § 84 mukaan Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

Muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kunnanjohtaja:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	---

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN

Khall § 145

05.11.2025

Kivijärven kunnan hallintosäännön § 10.12 mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Puheenjohtajan ja pöytäkirjantarkastajien on allekirjoitettava sekä pöytäkirjan kansilehti että tehtävä jokaiseen pöytäkirjan sivuun tarkastustaan osoittava merkintänsä.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus valitsee Aimo Kainulaisen ja Tomi Kinnusen tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistinhoitaja
-----------------------	--

VUODEN 2026 KIINTEISTÖVEROPROSENTIT

Khall § 146
05.11.2025

Valtuuston tulee **kuntalain** 111 §:n mukaisesti päättää kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (*Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta* 150/1930 5 §). Vuoden 2023 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee siis ilmoittaa Verohallinnolle **maanantaina 17.11.2025**.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudelle vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti ilmoitetaan kymmenyksen tarkkuudella.

Kiinteistöverolain kiinteistöveroprosenttivälit vuodelle 2025 ovat:

- Yleinen rakennuksen kiinteistöveroprosentti asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti **tulee määrätä** välillä 0,93–2,00 %
- Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti **tulee määrätä** välillä 0,41–1,00 %
- Yleinen maapohjan kiinteistöveroprosentti **tulee määrätä** välillä 1,30 –2,00 %
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93-2,00 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti **voidaan määrätä** välillä 0,00–2,00 % (kiinteistöveroprosentiksi 0,00 vain, jos valtuusto on erikseen näin määrännyt. Jos erillistä veroprosenttia ei ole päätetty, jätetään ilmoituskenttä tyhjäksi.)
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti **voidaan määrätä** enintään 3,10 %
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti **voidaan määrätä** välillä 2,00–6,00 %

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Kivijärvellä ____/____/____

Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja

Valtuustosali

Kivijärven vuoden 2025 kiinteistöveroprosentit ovat olleet:

- yleinen rakennuksen kiinteistöveroprosentti 1,20 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,60%
- yleinen maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- muut asuinrakennukset 1,50 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %
- voimalaitokset 3,10 %
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00 %

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle vuodelle 2026 kiinteistöveroprosentit määrättäväksi seuraavasti:

- yleinen rakennuksen kiinteistöveroprosentti 1,20 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,60%
- yleinen maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- muut asuinrakennukset 1,50 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %
- voimalaitokset 3,10 %
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00 %

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	--

KUNNAN VUODEN 2026 TULOVEROPROSENTTI

Khall § 147

05.11.2025

Valtuuston tulee **kuntalain** 111 §:n mukaisesti päättää kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2023 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee siis ilmoittaa Verohallinnolle **viimeistään maanantaina 17.11.2025**.

Kivijärven **vuoden 2025 tuloveroprosentti on 8,90 %** kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin kuluvalle vuodelle 12,64 prosenttiyksiköllä. Näin ollen tuloveroprosentit ovat tällä hetkellä prosentin sadasosan tarkkuudella.

Ensi vuoden tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2026 tuloveroprosentiksi määrätään 8,90 %.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	--

VUODEN 2026 TALOUSARVIO JA TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2027 – 2028/ LAADINTAOHJEET**Khall § 124**

03.09.2025

Liite nro 48

Vuoden 2026 päävastuualueittaisen talousarvioraamin laatimisen taustalla on kuntatalouden kehitysarvio lähivuosille ja valtion vuoden 2026 talousarvioon sisältyvät kuntia koskevat muutokset.

Verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisiksi.

Valtionosuudet on arvioitu Suomen Kuntaliitolta saadun alustavan tiedon perusteella. Lopulliset tiedot valtionosuuksista saadaan vasta loppuvuodesta.

Vuonna 2024 Kivijärven kunta teki ylijäämäisen tilinpäätöksen.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää

1. antaa vuoden 2026 talousarvion laatimista varten päävastuualueiden ulkoisten käyttötalouden nettomenojen raamiksi seuraavaa:

hallinto-osasto	832.000 €
sivistysosasto	2.065.000 €
tekninen osasto	533.000€
Yhteensä	3.430.000 €

Yllä olevalla raamilla tilikauden tulos on + 77.540 euroa.

2. että osastojen tulee talous- ja toimintasuunnitelmassa vuosille 2026 - 2028 esittää tavoitteita (toiminnallisia ja taloudellisia), toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi sekä mittareita,
3. että laadinta-aikataulu on seuraava:

03.09.2025 kunnanhallitus antaa laadintaohjeet

13.10.2025 osastojen esitykset kirjanpitäjälle

22.10.2025 valtuuston talousarvioilta koulu

05.11.2025 osastojen talousarvioesittelyt kunnanhallitukselle

12.11.2025 valtuustokäsittely veroprocentit

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Kivijärvellä ____/____

Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja

KIVIJÄRVEN KUNTA KOKOUSHUTSU / ASIALISTA
Kunnanhallitus 05.11.2025 klo 17.00 -
Valtuustosali

Nro

11/ 2025

03.12.2025 kunnanhallituksen talousarvioesitys valtuustolle
10.12.2025 valtuustokäsittely talousarvio

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi Osastot

Khall § 148
05.11.2025
Liite nro 59

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus käy läpi talousarviovalmistelua vuodelle 2026.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	--

**KESKI-SUOMEN KUNTIEN, KESKI-SUOMEN LIITON JA KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTIALUEEN STRATEGINEN YHTEISTYÖSOPIMUS 1.1.2026 ALKAEN****Khall § 149****05.11.2025****Liite nro 60****Yleistä**

Keski-Suomen kunnilla, Keski-Suomen liitolla ja Keski-Suomen hyvinvointialueella on 31.12.2025 saakka voimassaoleva puitesopimus yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteiksi. Sopimus on hyväksytty osapuolten valtuustoissa syksyn 2022 aikana. Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuustossa sopimus hyväksyttiin 4.10.2022 (89 §).

Sopimus valmisteltiin ja hyväksyttiin ennen hyvinvointialueen toiminnan käynnistymistä. Puitesopimuksella sovittiin tuolloin yhteistyön tekemisen periaatteista, keskisuomalaisesta toimintamallista ja yhteistyölle asetetuista tavoitteista sekä strategisen ja operatiivisen tason yhteistyön rakenteista.

Uuden sopimuksen valmistelu käynnistyi keväällä 2025 milloin kuntien kanssa sovittiin uutta sopimusta valmistelevalle työryhmälle perustamisesta.

Työryhmän jäsenet ovat:

Matti Mäkinen, kunnanjohtaja, Hankasalmen kunta
Jarkko Määttä, kunnanjohtaja, Muuramen kunta
Pirjo Peräaho, aluekehitysjohtaja, Keski-Suomen liitto
Lasse Leppä, konsernipalveluiden toimialajohtaja,
Keski-Suomen hyvinvointialue
Anna-Liisa Heiskala, yhteiskuntasuhteiden päällikkö,
Keski-Suomen hyvinvointialue

Strategien yhteistyösopimus 1.1.2026 alkaen

Uuden sopimuksen valmistelussa hyödynnettiin STM:n rahoittaman Kuntaliiton ja Hyvil Oy:n yhdyspintaprojektissa tuotettuja tukimateriaaleja sekä muilla alueilla tehtyjä vastaavia sopimuksia. Sisällön valmistelussa huomioitiin myös nykyisestä sopimuksesta eri yhteyksissä saatu palaute.

Keskeinen tavoite oli sanoittaa yhteisiä tavoitteita nykyistä

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	---

Valtuustosali

sopimusta tarkemmin.

Valmistelun aikana sopimusluonnoksesta on käyty keskustelua ja siihen sopimukseen sanoitettuja tavoitteita käsitelty mm. kuntajohtajakokouksessa, työllisyysalueiden TYM-johtoryhmissä, ELY keskuksen maahanmuuton ja kotoutumisen koordinaatioryhmässä, KS-Turvassa, hyvinvointialueen johtoryhmässä, HYTE-ohjausryhmässä sekä hyvinvointikoordinaattoreiden verkostossa.

Strategisella yhteistyösopimuksella sovitaan yhteistyön tavoitteista, periaatteista ja yhteistyön rakenteista yleisellä tasolla. Sopimusta täydennetään yhteistyössä kuntien kanssa erikseen valmisteltavalla yhdyspintasuunnitelmalla mihin tunnistetaan sopimusosapuolten toimenpiteet ja yhteistyö tavoitteiden edistämiseksi sekä miten tavoitteita seurataan. Suunnitelman hyväksyy osapuolten hallitukset keväällä 2026.

Sopimusta seurataan säännöllisesti ja tulosten perusteella yhteistyötä kehitetään ja parannetaan sekä tarvittaessa tehdään muutoksia yhteistyösopimukseen tai sitä täydentävään yhdyspintasuunnitelmaan. Sopimuksen seurannan näkökulmasta keskeisimmät yhteisen johtamisen foorumit on kuvattu sopimuksessa. Yhteistyötä ja sopimuksen tavoitteita edistetään myös muissa kuin sopimuksessa mainituissa foorumeissa. Tällainen foorumi on mm. maakuntahallituksen ja aluehallituksen välinen yhteistyöpalaveri.

Sopimukseen tunnistettiin neljä tavoitekokonaisuutta mihin jokaiseen on sanoitettu kolme tavoitetta

Tavoitekokonaisuudet ovat:

- 1 Osallisuus ja yhteisöllisyys
- 2 Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä palvelujen järjestäminen
- 3 Yhteinen edunvalvonta ja elinvoima
- 4 Arjen turvallisuus ja varautuminen

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	---

KIVIJÄRVEN KUNTA KOKOUSHUTSU / ASIALISTA
Kunnanhallitus 05.11.2025 klo 17.00 -
Valtuustosali

Nro
11/ 2025

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus solmii strategisen yhteistyösopimuksen.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	--

LAUTAKUNTIEN PÖYTÄKIRJAT

Khall § 150
05.11.2025

Kunnanhallitukselle on toimitettu seuraavat pöytäkirjat

- Sivistyslautakunta 06/28.10.2025
- Tekninen lautakunta 07/23.10.2025

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus merkitsee pöytäkirjat tiedokseen ja toteaa, ettei siinä ole sellaisia päätöksiä, joissa kunnanhallitus käyttäisi kuntalain 92 § tarkoittamaa otto-oikeutta.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	--

**KIVIJÄRVEN KUNNAN LAUSUNTO VOLKKILANKANKAAN
TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAN HYVÄKSYMISPÄÄTÖKSESTÄ JÄTETTYIHIN
VALITUKSIIN**

Khall § 151
05.11.2025
Liitteet 61, 62

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on pyytänyt Kivijärven kunnan lausuntoa koskien kuusi valitusta, jotka on jätetty Volkkilankankaan tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymispäätöksestä. Kivijärven kunnanvaltuusto hyväksyi Volkkilankankaan tuulivoimaosayleiskaavan 26.5.2025 (§ 11).

Valitusten diaarinumerot ovat seuraavat:

1681/03.04.04.04.16/2025
1751/03.04.04.04.16/2025
1753/03.04.04.04.16/2025
1780/03.04.04.04.16/2025
1783/03.04.04.04.16/2025
1800/03.04.04.04.16/2025

Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata kunnallisvalituksessa esitettyihin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä. Kunta on pyytänyt lausunnon jättämiseen lisää aikaa. Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 17.11.2025.

Kunnallisvalitusoikeudesta yleisesti

Kuntalain 137 §:n mukaan kunnallisvalituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kunnallisvalituksen saa tehdä vain **laillisuusperusteella**. Se tarkoittaa sitä, että valittava saa vain, jos päätös itsessään tai päätöksentekomenettely on jollakin tapaa lainvastainen. Kunnallisvalituksen saa tehdä kolmella erilaisella perusteella, jotka ovat seuraavat:

1. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai
2. Päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
3. Päätös on muuten lainvastainen.

Valitukseen on laadittu lausunto

Valitukseen on laadittu lausunto, joka on päätösesityksen liitteenä.

Lausunnossaan Kivijärven kunta katsoo, että valitukset eivät anna aihetta kumota Volkkilankankaan tuulivoimaosayleiskaavan

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	---

Valtuustosali

hyväksymistä koskevaa päätöstä 26.5.2025 (§ 11). Valtuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätöksen tehnyt viranomainen ole ylittänyt toimivaltansa eikä päätös ole muuten lainvastainen.

Kivijärven kunnan vaatimukset

Kivijärven kunta on perehtynyt valitukseen ja katsoo, etteivät ne anna aihetta kumota Kivijärven kunnanvaltuuston tekemää kaavoituspäätöstä, ja vaatii, että Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkää valitukset kokonaisuudessaan.

Kivijärven kunta lisäksi vaatii Hämeenlinnan hallinto-oikeutta velvoittamaan valittajat korvaamaan Kivijärven kunnalle muodostuvat oikeudenkäyntikulut valitusten ilmeisen perusteettomuuden vuoksi.

Ottaen huomioon, että kuntalain mukaan muutoksenhakijan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä, on muutoksenhakijoiden mahdollisesti myöhemmin toimittamat uudet valitusperusteet jätettävä tutkimatta.

Alueidenkäyttölain 188 a §:n mukaan lain 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa osayleiskaavaa koskeva valitus on käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä suhteessa muihin alueidenkäyttölain mukaisia kaava-asioita ja lupa-asioita koskeviin valituksiin. Kivijärven kunta pyytää mainitun lainkohdan nojalla asian kiireellistä käsittelyä Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

Keski-Suomen ELY-keskuksen valitukseen laaditusta lausunnosta (otteita)

Kivijärven kunnan näkemyksen mukaan Keski-Suomen ELY-keskuksella ei ole valitusoikeutta Volkkilankankaan tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymispäätöksestä (perusteluosuus sisältyy lausuntoon).

Lisäksi Kivijärven kunta toteaa lausunnossaan, että ELY-keskuksen esille tuomaa luonnonsuojelulain 39 §:n 1 momentin mukaista hyväksymiskieltoa ei ole tarpeen soveltaa, koska LSL 35 §:n perustelujen mukaan (Hallituksen esitys 76/2022) suunnitelmilla tarkoitetaan kaavoja ja muita suunnitelmia, joiden tulee olla hyväksytyjä. Tähän perustuen keskeneräisiä Pekanrämeen, Kirvesvuoren ja Syväjärvennevan yleiskaavahankkeita ei tule ottaa huomioon Natura-arvioinnin yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Kivijärvellä ____/____/____

Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja

Valtuustosali

Pekanrämeeen, Kirvesvuoren ja Syväjärvennevan valmistelussa olevat tuulivoimaosayleiskaavahankkeet eivät tule huomioon otavaksi Natura-arvioinnin yhteisvaikutuksissa myöskään EU:n ohjeen mukaisesti (Komission tiedonanto Natura 2000 -alueisiin liittyvien suunnitelmien ja hankkeiden arviointi – Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 ja 4 kohtaa koskevat menetelmäohjeet 2021/C 437/01): ”Yhteisvaikutusta koskevaa säännöstä sovelletaan muihin suunnitelmiin tai hankkeisiin, jotka on jo toteutettu tai hyväksytty mutta vielä kesken tai joita on ehdotettu (eli joista on tehty hyväksymis- tai lupahakemus). Lisäksi on tärkeää huomata, että kumulatiivisten vaikutusten arviointi ei rajoitu vain samantyyppisten ja samaa toimialaa koskevien suunnitelmien tai hankkeiden arviointiin. Arvioinnissa olisi otettava huomioon kaikenlaiset suunnitelmat tai hankkeet, jotka voivat yhdessä tarkasteltavan suunnitelman tai hankkeen kanssa aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia.” Kyseisen ohjeistuksen mukaisesti huomioon otavaksi tulevat vain jo hyväksytyt kaavahankkeet.

Esityslistan liitteenä ovat valituskirjelmät.

Kunnanjohtaja:

Kivijärven kunnanhallitus antaa lausuntonaan Volkkilankankaan tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymispäätöksestä jätettyihin valituksiin **liitteenä** olevan lausunnon Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Lausunto koskee diaarinumeroilla seuraavia valituksia:

1681/03.04.04.04.16/2025
1751/03.04.04.04.16/2025
1753/03.04.04.04.16/2025
1780/03.04.04.04.16/2025
1783/03.04.04.04.16/2025
1800/03.04.04.04.16/2025

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	---

**KIVIJÄRVEN KUNNAN LAUSUNTO KUNNANHALLITUKSEN PÄÄTÖKSEEN 116/2025
KOSKIEN TUULIVOIMA-ALUEEN MELUALUEEN VASTUUSOPIMUSTA****Khall § 152**

05.11.2025

Liite 63

Hallinto-oikeus on kehottanut antamaan kunnallisvalituksen johdosta lausunnon ja liittämään asiakirjoihin jäljennökset valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista.

Kunnallisvalituksen diaarinumero on 1981/03.04.04.10/2025.

Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata kunnallisvalituksessa esitettyihin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä. Kunta on pyytänyt lausunnon jättämiseen lisää aikaa. Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 17.11.2025.

Kunnallisvalitusoikeudesta yleisesti

Kuntalain 137 §:n mukaan kunnallisvalituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kunnallisvalituksen saa tehdä vain **laillisuusperusteella**. Se tarkoittaa sitä, että valittaa saa vain, jos päätös itsessään tai päätöksentekomenettely on jollakin tapaa lainvastainen. Kunnallisvalituksen saa tehdä kolmella erilaisella perusteella, jotka ovat seuraavat:

1. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai
2. Päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
3. Päätös on muuten lainvastainen.

Lausunto:

Vastuusopimuksen tekeminen kuuluu sopimusvapauden piiriin eikä kunnan ja yhtiön välisellä yksityisoikeudellisella sopimuksella ole erga omnes vaikutusta kolmansiin tahoihin.

Kyseessä on yksityisoikeudellinen sopimus, joka ei kuulu hallintolainkäytön järjestyksessä tutkittavaksi.

Vastuusopimuksella kunta valtuuttaa kiinteistön 265-404-2-194 kohdalla (oikeustoimilain 2 luku) Winda Energy Oy:n toimimaan kunnan puolesta ja lukuun mahdolliseen korvausvaatimukseen liittyvissä asioissa yhtiön ottaessa samalla vastattavakseen korvausvaatimusprosessin, sen kustannukset sekä mahdolliset korvausvelvoitteet, mikä on kunnan edun mukaista.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Kivijärvellä ____/____/____

Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja

Valtuustosali

Mikäli korvausvaatimus esitetään kunnalle, se välittää vaateesta tiedon yhtiölle. Kunta ei voi vastuusopimuksella rajata viime sijaista vastuutaan lakisääteisistä velvoitteistaan.

Kunnanhallituksen päätös on ollut kuntalain nojalla nähtävillä verkossa ajalla 30.6 - 21.7.2025 eikä muutoksenhakuajalla ole merkitystä pöytäkirjan nähtävilläpitoaikaan.

Valtuuston päätös ei siten ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätöksen tehnyt viranomainen ole ylittänyt toimivaltansa eikä päätös ole muuten lainvastainen, jolloin kunnallisvalitus on hylättävä.

Ottaen huomioon, että kuntalain mukaan muutoksenhakijan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä, on muutoksenhakijoiden mahdollisesti myöhemmin toimittamat uudet valitusperusteet jätettävä tutkimatta.

Liitteenä nro 63 on valituskirjelmä.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus antaa asiassa edellä selostetun lausunnon.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ____/____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja
-----------------------	--